

УДК: 616.61/63-085.322

О.О. Добрик

Місце фітопрепаратів у лікуванні патології сечової системи

Львівський національний медичний університет ім. Данила Галицького, Україна

SOVREMENNAYA PEDIATRIYA.2015.3(67):110-115

Сучасне уявлення про фітотерапію характеризує її як цілісний комплекс, який включає у себе активно діючі речовини і вторинні метаболіти, ефірні олії, протеїни, мікроелементи, вітаміни, неорганічні солі тощо. Показано терапевтичні можливості фітопрепарату Уролесан® у комплексному лікуванні патології сечостатевої і травної систем у дітей.

Ключові слова: фітотерапія, патологія сечової системи, ефективність, безпечність.

Фітотерапія (грец. *phyton* – рослина, *therapi* – лікування) – система специфічних методів лікування та профілактики захворювань з використанням фітопрепаратів, складова частина комплексної, превентивної та реабілітаційної терапії. Термін уведено французьким лікарем Анрі Леклерком (1870–1955).

Фітотерапія належить до натуропатичних методів лікування захворювань і застосовується у національних системах охорони здоров'я переважної більшості країн ЄС, що розглядають фітотерапію як складову не тільки народної, але й традиційної медицини.

За даними ВООЗ (2003), розвиток фітотерапії є пріоритетним напрямком в оздоровленні населення, запобіганні гострим та хронічним захворюванням та покращенні якості життя. Також за даними ВООЗ, близько 80% населення нашої планети в лікуванні і профілактиці захворювань віддають перевагу рослинним препаратам.

Історія фітотерапії нараховує тисячоліття. Фітотерапію з успіхом застосовували ще шумерські народності (IV–III тисячоліття до н. е.). Діоскорид, Гален, Авіценна, Гіппократ, Парацельс майстерно застосовували рослини у лікуванні. Саме Авіценні належить відомий вислів: «У лікаря є три засоби у боротьбі з хворобою: слово, рослина та ніж».

В Україні є свої традиції та досвід фітотерапії. Досвід народного траволікування в Україні узагальнено у роботах багатьох вчених.

Сучасне відродження фітотерапії обумовлене:

- можливістю тривалого використання;
- відсутністю побічних ефектів;
- сумісністю з іншими препаратами і між собою;
- можливістю застосування в домашніх умовах.

Привабливість фітотерапії полягає у біологічній спорідненості, оскільки полісахариди, фітогормони, вітаміни схожі за хімічною будовою у людини та рослини.

Також до корисних ефектів фітотерапії слід віднести:

1) фізіологічність: метаболізм природних речовин не потребує напруження ферментних систем; проміжні продукти обміну речовин нетоксичні й близькі до продуктів метаболізму людського організму;

2) структурованість: запобігання або ліквідація руйнації біологічних структур на молекулярному й клітинному рівнях;

3) системність, що передбачає мобілізацію всіх механізмів підтримки гомеостазу та корекції метаболізму;

4) майже необмежене застосування в педіатрії й геронтології через мінімальну побічну дію.

Зміцненню позицій фітотерапії сприяло наукове обґрунтування її принципів, які були сформульовані

В.Г. Пашинським (1990): етапність, системність, адекватність, безпечність, комбінування, обережність.

Фітотерапія не є альтернативою іншим методам лікування. Метод лікування середниками рослинного походження є складовою традиційної медицини.

Фітотерапію доцільно поєднувати з лікарськими препаратами синтетичного, напівсинтетичного або біотехнологічного походження, а також з хіміотерапією, фізіотерапією, дієтологією, лікувальною фізкультурою, масажем, акупунктурою, аутотренінгом, санаторним лікуванням тощо.

Досягнення фітофармакології, знання фармакотерапевтичних властивостей біологічно активних речовин рослин дозволяють обґрунтовано використовувати фітотерапію при різних захворюваннях.

Експертна та статистична обробка методів лікування різних медичних шкіл і архівних матеріалів перетворює відомості про ефективність фітотерапії в наукові дані.

На сьогодні близько 60% лікарських препаратів виготовляються з лікарських рослин. Сучасне уявлення про фітотерапію характеризує її як цілісний комплекс, який включає у себе активно діючі речовини і вторинні метаболіти, ефірні олії, протеїни, мікроелементи, хлорофіл, вітаміни, неорганічні солі.

Фітотерапія використовується на різних етапах захворювання:

– на початковій стадії хвороби може бути основним методом лікування;

– у розпал хвороби може використовуватися як доповнення для посилення ефекту основного лікарського засобу, а також для підвищення захисних сил людського організму;

– на етапі зворотного розвитку хвороби та реконвалесценції фітотерапевтичні засоби займають місце основного методу лікування, сприяючи швидкому одужанню, запобігаючи переходу захворювання в хронічну форму, поступово витісняючи синтетичні препарати.

Найбільш повний ефект фітотерапія має при лікуванні хронічної патології.

Слід зазначити, що абсолютних протипоказань до застосування фітотерапії немає.

Відносними протипоказаннями можуть бути:

- алергічна реакція на компоненти фітопрепарату;
- невідкладні стани, які загрожують життю людини;
- вагітність – деякі ліки мають абортивну дію.

При лікуванні за допомогою фітотерапії організм людини не зазнає значного токсичного впливу. Біологічно активні сполуки, що містяться в рослинах, вільно прони-

Таблиця

Фармакологічні ефекти рослин, що входять до складу препарату Уролесан®

Фармакологічний ефект	Спиртовий екстракт шишок хмелю	Спиртовий екстракт плодів моркви дикої	Спиртовий екстракт трави материнки	Олія ялиці	Олія м'яти перцевої
Антибактеріальний	+	+	+	+	+
Сечогінний	+	+	+	+	
Літолітичний		+	+		
Спазмолітичний/анальгетичний	+	+	+		+
Протизапальний	+	+	+		

кають у тканини, вплив відбувається внутрішньоклітинно, лікуючи органи, підсилюючи імунітет організму.

Активні речовини, що містяться в фітоекстрактах, активні щодо багатьох штамів мікроорганізмів, які вже мають стійкість до антибіотиків.

До недоліків фітотерапевтичного методу лікування слід віднести незручність самостійного приготування відварів, настоїв, настоянок трав у домашніх умовах та медичних закладах. Сучасний розвиток лабораторної техніки, фітохімії, фармакології, клінічної медицини дозволяє вирішувати задачі створення та промислового виробництва готових фітофармпрепаратів.

Фітофармпрепарати – це лікарські засоби, що отримуються виключно з рослинної сировини. На даний час для їх виробництва використовується близько 500 видів лікарських рослин.

Одним з найкращих представників готових фітофармпрепаратів України є препарат «Уролесан»®, у якому поєднуються класичні підходи до фітотерапії та сучасні технології виробництва.

Винахідниками Уролесану® є викладачі-науковці Івано-Франківського медичного інституту (тепер Івано-Франківська медична академія) професори Ф. І. Мамчур і Є. М. Нейко, які в 1976 р. отримали авторське свідоцтво Державного комітету з винаходів СРСР на Уролесан® як засіб для лікування сечокам'яної хвороби, гострих та хронічних калькульозних пієлонефритів, холециститів, ниркових та печінкових кольок.

У 1984 р. серійний промисловий випуск Уролесану® було налагоджено на Львівському хіміко-фармацевтичному заводі (тепер ПАТ «Галичфарм»). Автори за створення та впровадження у фармацевтичне виробництво та медичну практику препарату Уролесан® в 1992 р. були нагороджені Державною премією України.

З того часу вже понад 30 років Уролесан® успішно використовується в лікуванні ниркової, а також печінкової патології. З 2005 р. Уролесан® випускається у формі сиропу, а в 2009 р. було налагоджено виробництво препарату у формі капсул.

Препарат Уролесан® – це комбінований рослинний засіб, який містить ефірні олії ялиці, перцевої м'яти, екстракти плодів дикої моркви, шишок хмелю та трави материнки звичайної.

Уролесан® легко всмоктується і швидко з кров'ю досягає печінки, нирок і сечових шляхів, викликаючи при цьому гіперемію (повнокров'я) нирок і печінки, завдяки чому поліпшується їх кровопостачання, посилюється утворення та виділення жовчі і сечі, за рахунок спазмолітичної дії швидко купіруються напади ниркової і печінкової кольок. Також Уролесан® підкислює сечу, збільшує виведення сечовини та хлоридів, має протимікробну і протизапальну дію.

Фармакологічні ефекти Уролесану® обумовлені дією рослин, які входять до його складу (таблиця). На вітчиз-

няному фармацевтичному ринку немає препарату з такими самими компонентами, що і Уролесан®.

Завдяки спазмолітичній дії Уролесан® зменшує спазм гладких м'язів сечоводів, сечового міхура та уретри, завдяки чому зменшується больовий синдром при хворобах сечовидільної системи. При відходженні конкрементів сечові шляхи рефлекторно спазмуються, Уролесан® сприяє зменшенню цього процесу.

Посилення кровотоку в нирках сприяє швидкій регенерації, зменшенню застійних явищ, що є важливим для профілактики рубцювання ниркової паренхіми та утворення мікролітів в нирках.

Антисептична дія препарату Уролесан® реалізується за рахунок зміни рН сечі, а також за рахунок дії терпенів на бактеріальну клітину та окиснення бензольного кільця ефірних олій та утворення фенолу, який виводиться із сечею.

Діуретична дія проявляється у збільшенні об'єму сечі природним шляхом (без хімічного опіку каналців, що спостерігається при застосуванні синтетичних сечогінних препаратів). Це сприяє зменшенню застійних явищ, елімінації бактерій та дрібних конкрементів – чим більше об'єм сечі, тим менше ризик розвитку ниркової кольки.

Також Уролесан® створює захисний колоїд в сечі – сприяє утворенню частинок, які оточують молекули кристалітів, запобігаючи їх випадінню в осад та з'єднанню між собою (тобто запобігає утворенню піску та каміння в нирках).

Такі самі функції Уролесан® виконує по відношенню до жовчовивідних шляхів, стимулюючи посилення утворення жовчі, полегшує її виведення, створює кислу рН, що знешкоджує бактерії.

Таким чином, визначені показання до застосування Уролесану®:

- гострі та хронічні інфекції сечової системи (цисти-ти, пієлонефрити);
 - сечокам'яна хвороба (при будь-якому різновиді конкрементів – урати, оксалати, кальцинати та ін.);
 - сечокислий діатез;
 - дискінезії жовчовивідних шляхів;
 - жовчнокам'яна хвороба.
- Препарат Уролесан® випускається у таких формах:
- краплі оральні 25 мл;
 - сироп 180 мл, який застосовується для лікування дітей, містить концентрований цукровий сироп;
 - капсули №40.

Уролесан® сироп 180 мл добре всмоктується в кров, починає діяти вже через 20 хвилин. Тривалість дії – близько п'яти годин, а максимальний ефект досягається через одну-дві години.

Застосування Уролесан® капсули №40 показано тільки для дітей старше 14 років і дорослих. Цим категоріям хворих потрібно приймати по одній капсулі тричі на добу, перед їжею. У разі нападу ниркової або жовчної кольки можна прийняти одночасно дві капсули препарату, прий-

маючи решту двічі на добу по одній капсулі. Курс становить від п'яти до 30 днів.

Використання Уролесан® краплі оральні 25 мл рекомендується для дітей від 7 років і дорослих. Оскільки препарат має певні смакові властивості, його потрібно крапати на цукор. Дозування для дітей від 14 років і дорослих: по 8–10 крапель тричі на добу. Діти від 7 до 14 років можуть приймати з 8-годинним інтервалом по 5–6 крапель.

Дозування Уролесан® сиропу 180 мл у педіатричній практиці: дітям 2–7 років відміряти (шприцом) по 2–4 мл тричі на добу; з 7 до 14 років давати перед їжею по 4–5 мл з 8-годинним інтервалом.

Дорослим сироп можна застосовувати по 5 мл (чайна ложка) тричі, допускається одноразове введення 10 мл при нападі ниркової або жовчної кольки.

Уролесан® сироп 180 мл потрібно з обережністю призначати хворим на цукровий діабет, оскільки у його складі міститься багато простих вуглеводів (сахарози, глюкози).

Слід зазначити, що технології виробництва препарату Уролесан® стандартизовані для всіх форм випуску.

В урології та нефрології Уролесан® застосовують спільно з антибіотиками, а також зі спазмолітиками. Побічних ефектів від цього поєднання не спостерігалось.

Уролесан® застосовується в комплексному лікуванні сечокам'яної хвороби, як було зазначено вище, вже понад три десятиліття. Його ефективність доведена клінічно. Причому важливими є його спазмолітична, сечогінна і протимікробна дії. На тлі прийому препарату спостерігалося відходження конкрементів вже на 5–10 добу, достовірно знижувався больовий синдром при проходженні каменів і фрагментів по сечових шляхах, а також при проведенні дроблення каменів без приєднання вторинної інфекції.

При циститі Уролесан® призначають також у комбінації з антибактеріальними і спазмолітичними засобами. Його застосовують як в гострому періоді, так і в якості профілактики наступного загострення.

Враховуючи високу частоту кристалурій у дітей — у 1/3–1/6 усіх дітей загальної популяції та те, що 20% пацієнтів нефрологічного стаціонару — діти з дисметаболічною нефропатією, у центрі дитячої нефрології Львівської міської клінічної дитячої лікарні (МДКЛ) було проаналізовано 400 історій хвороб дітей із кристалуріями, які знаходилися на лікуванні у відділенні нефрології. Визначався тип кристалурії, вік та стать дітей, наявність патології сечової та травної систем.

Виявлено, що у загальній групі дітей з кристалурією переважає патологія сечової системи (хронічний пієлонефрит, хронічний цистит, дисметаболічна нефропатія), друге місце посідає патологія органів травлення (дискінезії жовчовивідних шляхів, хронічний холецистит, хронічний гастрит), третє місце займає поєднана патологія сечової та травної систем, і лише 10,4% дітей мали ізольовану кристалурію (рис. 1).

Серед солей у сечі дітей з кристалурією переважали оксалати, друге місце посідали фосфати, третє — змішані солі, четверте — урати (рис. 2).

При більш детальному вивченні питання було констатовано що:

- Кристалурія у дітей є ознакою патології сечової та травної систем.
- Отримані результати свідчать та співпадають з даними літератури про перевагу оксалатних солей у сечі дітей над іншими.
- Кристалурія значно частіше зустрічається у дівчаток (65–70% — дівчатка, 30–35% хлопчики залежно від типу кристалурії).
- Із патології сечової системи кристалурія найчастіше була ознакою хронічного пієлонефриту.
- Із патології травної системи кристалурія найчастіше була ознакою дискінезії жовчовивідних шляхів за гіпотонічним типом.
- Кристалурія супроводжує саме хронічну патологію, як травної, так і сечової систем.
- З віком частота кристалурії зростає, досягаючи піку у 10–15 років.
- У віці 1–6 років у дітей з кристалуріями переважає патологія сечової системи, у віці 6–9 років спостерігається «перехідний період» — вирівнюється частота патології травної та сечової систем, а у 10–15 років переважає патологія травної системи.

Враховуючи вищеописані ефекти Уролесану® як сечо- та жовчогінного засобу, що сприяє відходженню кристалів солей із сечових шляхів та попереджає їх конгломерацію у каміння, приєднання інфекції, нами було включено цей препарат у схему лікування дітей з кристалуріями — по 1 місяцю 4 рази на рік (також призначаються дієтичні заходи, адекватне водне навантаження, пробіотики, вітаміни групи В, мембраностабілізатори).

Ще одним показанням до застосування Уролесану® є хронічні інфекції сечових шляхів (ІСШ), які вимагають протирецидивної терапії (це три епізоди хвороби ІСШ на

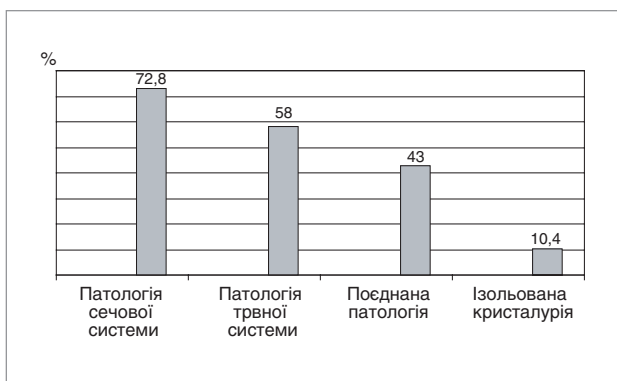

Рис. 2. Співвідношення кристалів солей у сечі дітей нефрологічного відділення Львівської МДКЛ

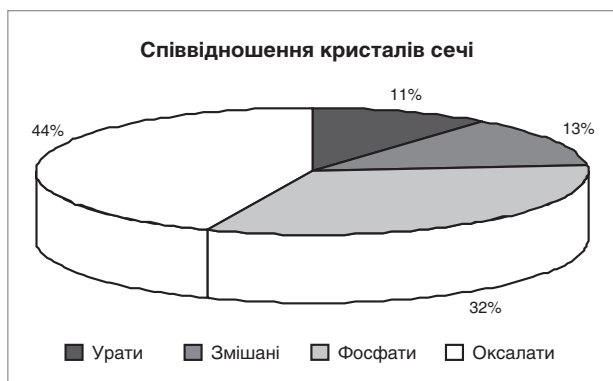
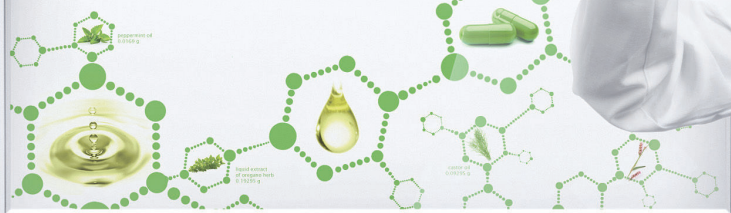

Рис. 2. Співвідношення кристалів солей у сечі дітей нефрологічного відділення Львівської МДКЛ

Уролесан® – рослинна формула для здоров'я сечостатевої системи

Уролесан сироп 180 мл Р. П. UA/2727/01/01 від 18.02.2015 р.
Уролесан краплі оральні 25 мл Р. П. UA/2727/02/01 від 28.04.2011 р.
Уролесан капсули №40 Р. П. UA/10393/01/01 від 15.01.2015 р.

Уролесан® –

оригінальний комплексний рослинний препарат для лікування і профілактики захворювань нирок та сечовивідних шляхів, сечокам'яної хвороби та сольових діатезів

Склад лікарського засобу: Сироп. Діючі речовини: 100 мл сиропу містять ялиці олії – 0,419 г, м'яти перцевої олії – 0,105 г, моркви дикої плодів екстракту рідкого *Extractum fructum Dauci sativifluidum* (1:1) (екстрагент 96% етанол) – 1,204 г, хмелю шишок екстракту рідкого *Extractum fructum Strobili lupuli fluidum* (1:1) (екстрагент 96% етанол) – 1,726 г, материнки трави екстракту рідкого *Extractum herbae Origani fluidum* (1:1) (екстрагент 96% етанол) – 1,195 г; допоміжні речовини: полісорбат-80; кислота лимонна, моногідрат; кислота сорбінова; сироп цукровий; динатрію едетат; вода очищена. Краплі оральні. Діючі речовини: 1 мл препарату містить ялиці олії 67,6 мг, олії м'яти перцевої 16,9 мг, рицинової олії 92,95 мг, моркви дикої плодів екстракту рідкого (1:1) 194,35 мг, хмелю шишок екстракту рідкого (1:1) 278,8 мг, материнки трави екстракту рідкого (1:1) 192,95 мг; допоміжні речовини: динатрію едетат. Капсули. Діючі речовини: 1 капсула містить уролесану екстракту густого, в перерахуванні на вологу 10% – 10,70 мг (містить сухий залишок: моркви дикої плодів (*Fructi Dauci carotae*) (1:1) – 1,84 мг (екстрагент етанол 96%), хмелю шишок (*Fructi Strobili lupuli*) (1:1) – 6,33 мг (екстрагент етанол 96%), материнки трави (*Herba Origani*) (1:1) – 1,46 мг (екстрагент етанол 96%)); олії м'яти перцевої – 7,46 мг; олії ялиці – 25,50 мг; допоміжні речовини: магнію алюмометасилікат; олія рицинова; магнію карбонат важкий; тальк; лактоза, моногідрат; динатрію едетат (трилон Б); крохмаль картопляний.

Показання для застосування. Гострі та хронічні інфекції сечовивідних шляхів та нирок (цистити та пієлонефрити); сечокам'яна хвороба та сечокислий діатез (профілактика утворення конкрементів після їх видалення); хронічні холециститу (у тому числі калькульозні), дискінезії жовчних шляхів, жовчокам'яна хвороба.

Протипоказання. Підвищена чутливість до компонентів препарату. Гастрити, виразкова хвороба шлунка та дванадцятипалої кишки.

Побічні ефекти. В окремих випадках при застосуванні препарату можливі:

- з боку травного тракту: диспептичні розлади (нудота, блювання, діарея, біль у животі);
- алергічні реакції: відчуття свербіж, почервоніння обличчя, шкірні висипання, ангіоневротичний набряк (відчуття першіння у горлі, затруднення дихання, набряк обличчя, язика);
- з боку центральної та периферичної нервової системи: запаморочення, загальна слабкість;
- з боку серцево-судинної системи: артеріальна гіпертензія, гіпотензія.

Виробник: ПАТ «Київмедпрепарат» (Україна, 01032, м. Київ, вул. Саксаганського, 139); ПАТ «Галичфарм» (Україна, 79024, м. Львів, вул. Опришківська, 6/8). До складу Корпорації Артеріум входять ПАТ «Київмедпрепарат» та ПАТ «Галичфарм».

Інформація виключно для медичних та фармацевтичних працівників. Для використання в професійній діяльності. Інформація наведено в скороченому вигляді, повна інформація викладена в інструкції для медичного застосування лікарських засобів Уролесан®, сироп, Уролесан® краплі оральні, Уролесан® капсули.

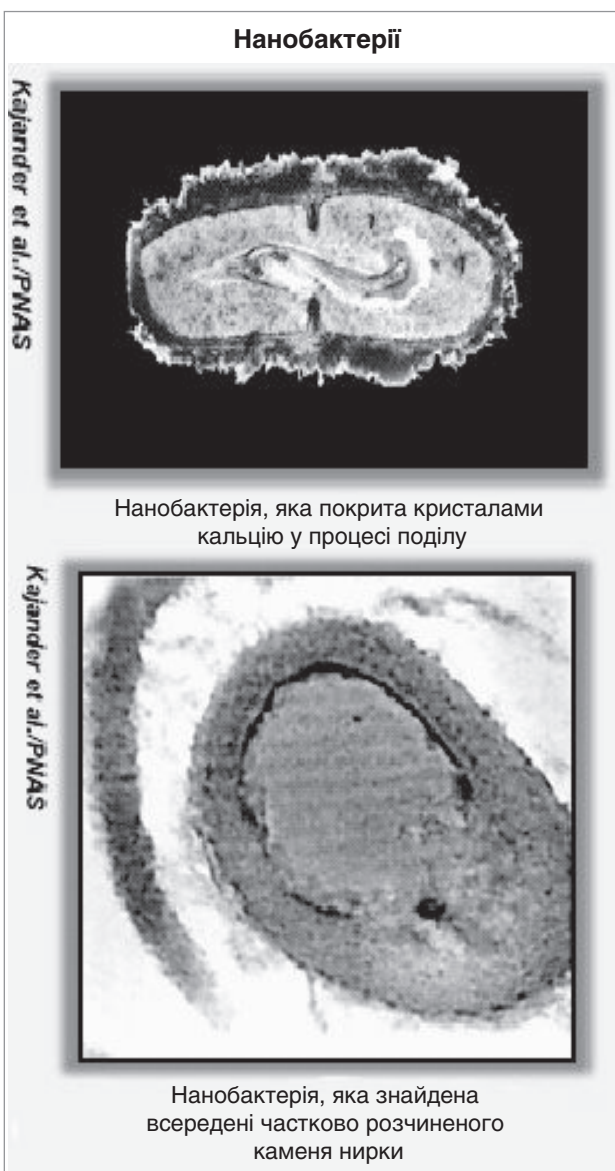

Рис. 3. Склад конкрементів сечових шляхів

рік, або два епізоди за півроку) та хронічні вторинні необструктивні пієлонефрити (при дисметаболических нефропа-

тіях, імунодефіцитних станах, нирковому дизембріогенезі, тощо). Надзвичайно цікавими в цьому контексті є дослідження, які вказують на взаємозв'язок інфекції сечової системи та утворення конкрементів у сечових шляхах (рис. 3), що обґрунтовує застосування препарату «Уролесан»® при хронічних дисметаболических пієлонефритах та циститах (можливе тривале, до півроку, застосування препарату).

Не можна не зупинитися на одному з особливих аспектів Уролесану®. Як добре відомо, найбільш ефективними уросептиками сьогодення є середники групи 5-нітрофурану – фуразидин та суміш фуразидину і магнію гідроксикарбонату у співвідношенні 1:1 (Д.Д. Іванов, 2007 р., Т.П. Борисова, 2008 р. ЕАУ 2013/13). Вихідним продуктом синтезу похідних 5-нітрофурану є фурфурол, який отримують шляхом гідролізу рослинної пентозовмісної сировини. При нагріванні до 250°C фурфурол розкладається на фуран і монооксид вуглецю, іноді з вибухом.

Виявляється фурфурол у летючій фракції ефірних олій Pinus (ялиця) і ялівцю. Присутній фурфурол також в олії з кореня ірису, лаванди, цейлонської кориці, хмелю, гвоздики тощо. Знайдений у дистильційних водах після відгону копала (в'язка смола деяких тропічних рослин) кипарису, козацького ялівця, кореня ірису, деревини каєнського ліналоє, західно-індійського сандалового дерева, амбретти, квітів і стебел гвоздики, кмину, ангелики та ін.

Тобто схема отримання фуразидину наступна і говорить про його рослинне походження: фурфурол > фуран > нітрофуран > фуразидин.

Саме ефірні масла ялиці є складовими Уролесану®. Таким чином, препарат Уролесан® може бути ідентифікований з хіміопрепаратами 5-нітрофуранової групи та застосовуватися за такими ж показаннями.

Висновки

Готові фармацевтичні форми фітопрепарату Уролесан® відповідають вимогам сучасної медицини та можуть розцінюватися як стандартизовані методи терапії пацієнтів різних вікових груп.

Фітофармпрепарат Уролесан® значно розширює можливості етіопатогенетичного лікування нефрологічної патології, такої як кристалурії, дисметаболическі нефропатії, хронічні пієлонефрити, та супутньої патології жовчних шляхів.

Фітофармпрепарат Уролесан® слід ширше використовувати у лікуванні нефрологічної патології, особливо у дітей, оскільки він має менше побічних явищ порівняно з хіміопрепаратами.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барнаулов О. Л. Детоксикационная фитотерапия, или противоядные свойства лекарственных растений / О. Л. Барнаулов. — СПб., 2007.
2. Блинова К. Ф. Ботанико-фармакогностический словарь / К. Ф. Блинова, Н. А. Борисова, Г. Б. Гортинский. — М.: Высшая школа, 1990. — 272 с.
3. Болтарович З. Е. Народна медицина українців / З. Е. Болтарович. — К.: Наукова думка, 1990. — 230 с.
4. Борисова Т. П. Инфекции мочевой системы у детей. Рациональные подходы к терапии и профилактике / Т. П. Борисова // Эксперимент. і клін. медицина. — 2008. — № 4 С. 39—43.
5. Вайс Р. Ф. Фитотерапия: пер. с нем. / Р. Ф. Вайс, Ф. Финтельман. — М., 2004.
6. Гарник Т. П. Сучасні технології виробництва фітозасобів та перспективи фітотерапії / Т. П. Гарник // Фітотерапія. Укр. мед. часоп. — 2008. — № 1.
7. Зузук Б. М. Уролесан — 30 лет успеха / Б. М. Зузук // Провізор. — 2004. — Вып. № 21.
8. Іванов Д. Д. Лечение инфекций мочевых путей у детей с позиций доказательной медицины / Д. Д. Іванов // Клін. імунол. Алергол. Інфектол. — 2007. — № 1 (06). — С. 54—58.
9. Інструкція для медичного застосування препарату Уролесан.
10. Лечение детей лекарственными растениями / Гажев Б. Н., Виноградова Т. А., Мартынов В. К., Виноградов В. Н. — СПб.: АОЗТ Аспект, ИКФ «Мим-Экспресс», 1995. — 288 с.
11. Лікарські рослини і фітотерапія (фітотерапевтична рецептура): навч. посібн. / Л. В. Бензель, Р. Є. Дармограй,

-
- П. В. Олійник, І. Л. Бензель. — К. : ВСВ «Медицина», 2010. — 400 с.
12. Мамчур Ф. Довідник з фітотерапії / Ф. Мамчур. — К. : Здоровья, 1984. — 264 с.
13. Наставни европейської асоціації урологів із лікування інфекції сечових шляхів (EAU, 2012/13).
14. Нейко Є. М. Немедикаментозне лікування внутрішніх хвороб / Є. М. Нейко. — Тернопіль : Укрмедкнига, 2000. — 269 с.
15. Орач Д. А. Рослини дарують здоров'я : Фітотерапевтичний енциклопедичний довідник / Д. А. Орач, О. Д. Орач; за ред. К. В. Форманчука. — Л. : Аверс, 2007. — 568 с.
16. Пашинский В. Г. Лекарственные растения в терапии гипертонической болезни / В. Г. Пашинский. — Одесса : ТПП «Вариант», 1990. — 31 с.
17. Турищев С. Н. Современная фитотерапия / С. Н. Турищев. — М., 2007.
18. Турищев С. Н. Фитотерапия в системе медицинских знаний / С. Н. Турищев // Рос. мед. форум. — 2007. — № 4.
19. Энциклопедия практической фитотерапии / Лавренов В. К., Ларенова Г. В., Онипко В. Д., Лавренов Ю. В.. — Д. : Сталкер, 2001. — 592 с.
20. Fundamentals of pharmacognosy and phytotherapy / M. Heinrich, J. Barnes, S. Gibbons, E. M. Williamson, 2004.
-

Место фитопрепаратов в лечении патологии мочевого системы

О.О. Добрик

Львовский национальный медицинский университет им. Данила Галицкого, Украина

Современное представление о фитотерапии характеризует ее как целостный комплекс, включающий в себя активно действующие вещества и вторичные метаболиты, эфирные масла, протеины, микроэлементы, витамины, неорганические соли и т.д. Показаны терапевтические возможности фитопрепарата «Уролесан»® в комплексном лечении патологии мочеполовой и пищеварительной систем у детей.

Ключевые слова: фитотерапия, патология мочевого системы, эффективность, безопасность.

SOVREMENNAYA PEDIATRIYA.2015.3(67):110-115

Place of phytopreparations in the treatment of the urinary system pathologies

О.А. Dobrik

Danylo Galytskyi Lviv National Medical University, Ukraine

The modern concept of herbal medicine characterizes it as an integral complex, which includes the active substances, and secondary metabolites, essential oils, proteins, microelements, vitamins, inorganic salts, etc. Therapeutic possibilities of «Urolesan»® phytopreparation in the complex treatment of diseases of the genitourinary and digestive system pathologies in children are shown.

Key words: herbal medicine, urinary system pathology, efficiency, safety.

Сведения об авторах:

Добрик Ольга Александровна — к.мед.н., доц. каф. педиатрии Львовского национального медицинского университета им. Д. Галицкого. Адрес: г. Львов, ул. Пекарская, 69; тел. (8-0322) 59-73-61.

Статья поступила в редакцию 3.04.2015 г.